10/08/2020

Ο Αρχιμ. Δοσίθεος για την αγαπημένη του Πόλη και το «θαύμα» της Αγιά Σοφιάς

/ Ορθόδοξες Προβολές

Μετά την απόφαση της Τουρκικής κυβέρνησης να μετατρέψει για δεύτερη φορά μετά από 85 χρόνια, σε τζαμί την Αγία Σοφία στην Κωνσταντινούπολη, έχουν προκληθεί πολλαπλές και ποικίλες αντιδράσεις στην Ελλάδα και την Ευρώπη. Η Αγιά Σοφιά λειτουργούσε ως Ισλαμικό Τέμενος από την άλωση της Πόλης το 1453 έως και το 1934, όταν η τότε Τουρκική κυβέρνηση και ο Κεμάλ Ατατούρκ, αποφάσισε να λειτουργεί ως μουσείο, το οποίο και άνοιξε τις πύλες του για το κοινό από το 1935 έως και πριν από λίγες μέρες.

Ποιος θα ήταν πιο κατάλληλος να μας μιλήσει για την Αγία Σοφία και την Πόλη των Πόλεων, εκτός από τον Αρχιμ. Δοσίθεο, Ηγούμενο της Ιεράς Μονής Παναγίας Τατάρνης, ο οποίος έχει ισχυρούς δεσμούς με την Κωνσταντινούπολη και το

Πατριαρχείο και έχει ταξιδέψει 140 φορές στην Πόλη ενώ έχει επισκεφθεί 80 φορές την Αγιά Σοφιά, μελετώντας και γνωρίζοντας κάθε σπιθαμή της.

Συναντήσαμε τον π. Δοσίθεο στην Τατάρνα και μας έκανε την τιμή να μας παραχωρήσει μια μικρή συνέντευξη για την επικαιρότητα της γειτονικής μας Τουρκίας και της απόφασης για την Αγία Σοφία.

Πώς βλέπετε την απόφαση του Προέδρου Ερντογάν να κάνει τζαμί την Αγία Σοφία;
Πριν από αρκετά χρόνια ευρισκόμενος στον ναό των Αγίων Αποστόλων όπου δίπλα υπάρχει μια αίθουσα, όπου γίνονται διάφορες εκδηλώσεις, παρόντος του Πατριάρχη ήταν ένας αρχαιολόγος από την εφορία της Δράμας και μεταξύ άλλων είπε κάτι που με σημάδεψε. Είπε το εξής: Ο ορθόδοξος χριστιανός δεν προσκυνεί μόνο εικόνες και άγια λείψανα αλλά και κάθε λιθάρι που κάποτε τελέστηκε Θεία Λειτουργία. Οπότε στις 140 φορές που έχω πάει στην Κωνσταντινούπολη έχω πάει σε πάρα πολλά τζαμιά τα οποία ήσαν κάποτε χριστιανικές εκκλησίες, όπου κάνω –έστω κρυφά – το σταυρό μου και προσκυνώ κάποιο λιθάρι. Πολλές φορές μπαίνοντας στην Αγιά Σοφιά είτε μόνος, είτε με συνοδεία μικρή, σπανίως με λεωφορείο και μέσα στη στοά μπαίνοντας φαίνεται η εκκλησία και δε δικαιούμαι να λέω ότι δεν μου αρέσει η εκκλησία, όταν βλέπω απέναντι την Πλατυτέρα, όταν βλέπω τα ψηλοτάβανα γύρω μου και εκατέρωθεν, το κέντρο του ναού, τους τέσσερεις Αγγέλους στα τέσσερα σημεία. Γιατί όταν μπαίνεις στο πρώτο σκαλί στην Αγιά Σοφιά, όπου πέρασαν Άγιοι Πατέρες, Αρχιερείς, Πατριάρχες και αυτοκράτορες, όλα αυτά φέρνουν συγκινήσεις και πολλές φορές δάκρυα. Από αυτά που ακούω, βλέπω ότι είναι κάλπικά και ψεύτικα. Γιατί πρώτον όλες οι Μεγάλες Δυνάμεις στην Τουρκία έχουν συμφέροντα. Ο Τραμπ έχει τρεις ουρανοξύστες στην Τουρκία. Η Γερμανία έχει τη Mercedes, η Ιταλία έχει τη fiat. Στην πόλη κυκλοφορούν 35.000 ταξί fiat.Τώρα η Unesco δεν ξέρει τι λέγεται Αγία Σοφία, δεύτερον δεν έχει καμία δυνατότητα να παρέμβει και τρίτον δεν ξέρει γιατί ονομάστηκε Αγία Σοφία. Δεν είναι από καμία Αγία μάρτυρα Σοφία, αλλά ονομάστηκε έτσι από τη Σοφία του Θεού. Ο βασιλεύς ο Μέγας Κωνσταντίνος όταν πήγε στην Επτάλοφον έκτισε τρεις εκκλησίες, την του Θεού Σοφίαν, την του Θεού Ειρήνην και την του Θεού Δύναμιν. Λέγοντας ότι για να έχει δύναμη το κράτος θα πρέπει να έχει τη σοφία του Θεού και ειρήνη.

Μπορεί να κάνει κάτι από τη θέση που βρίσκεται ο Οικουμενικός Πατριάρχης;
Όχι δεν μπορεί. Όταν στο τέλος του 19ου αιώνος η Ρωμιοσύνη στην Πόλη άγγιζε τις 300.000 και με πληθυσμό 1.200.000, πλεόναζε γιατί βάλε Εβραίους, Συριάνους, Ρωμαίους ήταν λιγότεροι οι Τούρκοι από τους Έλληνες και τις άλλες εθνότητες,

ενώ τώρα είναι μόνο 3.000 Ρωμιοί σε πληθυσμό 18 εκατομμυρίων. Δεν μπορεί να κάνει κάτι, παρά να διαφυλάξει αυτούς που έχουν μείνει και να χτυπάνε οι καμπάνες. Στην Κωνσταντινούπολη, ξέρετε, χτυπάνε τουλάχιστον 80 καμπάνες σε όλη την περιφέρεια. Είναι εύκολο να κρίνουμε εκ του ασφαλούς, τον Πατριάρχη και όλους, αλλά αυτοί ζουν εκεί με κίνδυνο. Ήμουν παρών όταν οι Γκρίζοι Λύκοι, έρχονται ως ωρυόμενοι λύκοι μπροστά στην πύλη του Πατριαρχείου και βάζουν κρεμάλα όπου κρεμάνε ένα ομοίωμα του Πατριάρχου και το καίνε από κάτω, φωνάζοντας «θάνατος στον Πατριάρχη». Αυτά δεν τα ξέρουν πολλοί. Εάν εσώθη, ό,τι εσώθη οφείλεται στον ηρωισμό αυτών των ανθρώπων που μένουν εκεί. Αλλά αυτό που με λυπεί είναι ότι πάνε πολλοί πολιτικοί από την Ελλάδα, όποιου κόμματος, τους λένε ότι 'φυλάνε Θερμοπύλες' και φεύγουν, ενώ ποτέ δεν κοίταξαν την ομογένεια και τα προβλήματα του Πατριαρχείου. Το Πατριαρχείο φυλάττει συμπληγάδες, εδώ και 17 αιώνες.

Η Αγιά Σοφιά θα γίνει τελικά τζαμί; Τι σκοπό έχει πιστεύετε ο κ. Ερντογάν;
Θα γίνει και θα ξεχαστεί. Όπως είχε ξαναγίνει. Θα πρέπει να σημειώσουμε ότι η Αγιά Σοφιά δέχτηκε μεγαλύτερο πλήγμα με την άλωση των Σταυροφόρων το 1204, οι οποίοι βεβήλωσαν όλα τα ιερά και όσια, έκαναν πράξεις ασέβειας και αυθάδειας μέσα στην Αγία Τράπεζα της Αγιάς Σοφιάς και μίαναν ορθόδοξες μοναχές. Άλλωστε όλες οι τρουλαίες εκκλησίες έχουν μετατραπεί σε τζαμιά. Η μόνη χριστιανική εκκλησία που δεν έγινε τζαμί είναι η Παναγία η Μουχλιώτισσα κάτω από τη Μεγάλη του Γένους Σχολή, διότι ο Χριστόδουλος ήταν αρχιτέκτων του Σουλτάνου και χάριν αυτού ο Σουλτάνος δώρισε τον ναό στον ίδιο να πηγαίνει να προσεύχεται η μητέρα του. Γι' αυτό ακόμα υπάρχει.

Ο Τούρκος Πρόεδρος βλέπει να πέφτει ραγδαίως η δημοτικότητά του στο Ισλάμ που τον ψήφισε και το μοναδικό πράγμα που μπορεί ως μέγας δικτάτωρ να κάνει είναι να μετατρέψει σε τζαμί την Αγιά Σοφιά. Μέχρι το 1934 τζαμί ήταν και τότε. Δεν πιστεύω όμως ότι είναι κάτι τόσο σοβαρό. Θα το μετατρέψει σε χώρο προσευχής, δεν έχει μυστήρια μόνο ομιλίες και μετάνοιες. Θέλει να δηλώσει στους Ευρωπαίους ότι είμαι και υπάρχω για να κλείσει στόματα.

Επηρεάζει την ομογένεια αυτή η εξέλιξη;
Η ομογένεια ζει πάντα στη σκιά του φόβου. Πάνε κάποιοι νεοέλληνες και κάνουν επιχειρήσεις στην Πόλη. Δεν τους πλησιάζουν οι ντόπιοι, οι Ρωμιοί, διότι υπάρχει πάντα αστυνομία που τους παρακολουθεί και σε περίπτωση σύρραξης με την Ελλάδα θα θεωρηθούν προδότες. Είπε ο Υπουργός Εξωτερικών της Τουρκίας δεν έχει τζαμιά η Αθήνα. Είχε και μάλιστα δύο από παλιά. Αναφέρει μάλιστα «τι τραβάνε οι Τούρκοι της Θράκης». Είναι προνομιακοί διότι δεν ξέρουν τι να πουν. Δεν υπάρχει ένας να πει ότι η συνθήκη της Λωζάνης δεν αναγνωρίζει τούρκικη

μειονότητα αλλά μουσουλμανική. Δεν υπάρχει όμως κανένας να τους απαντήσει.

Πηγή: https://www.evrytanikospalmos.gr / Αναδημοσίευση στην ιστοσελίδα της Ιεράς Μητροπόλεως Ιεραπύντης και Σητείας στις 09.08.2020